

CIELECKI

herbu Zareba.

Herb: w polu brunatnem (lub błękitnem) mur biały o czterech blankach, na murze trzy drogie kamienie (2 i 1) oprawne w złoto, z muru wyskakuje w prawo pół lwa czarnego z językiem wywieszonym i zadartym ogonem, jego lewa łapa jest nieco nad prawą podniesiona, na hełmie pół lwa czarnego w prawo jak na tarczy.

Jednogodnie heraldycy i kronikarze uważają rodzinę Zarębów (pisaną także Zaremba) za jedną z najdawniejszych naszych i odnoszą jej początek do pierwszego zawiązku monarchii ¹⁾, pominawszy bowiem niepewnego istnienia, cytowanych w Okolskim ²⁾ Gedeona hrabię (comes) z 1008 r. i Janka wojewodę kaliskiego 1040 r. historycznie już pewny Magnus Comes Zaręba był gubernatorem czyli rządzcą Śląska w 1095 roku i jemu Władysław Herman powierzył dozór nad swym naturalnym synem Zbigniewem, lecz gdy Magnus poróżniwszy się z wszechwładnym ulubieńcem i wojewodą Hermana, Sieciechem Toporczykiem, stanął na czele buntu panów chcącego usunąć od władzy tego Sieciecha, stracił zarząd Śląska, wkrótce jednak Zbigniew powołał go do Mazowsza, i Zaremba zaszczytnie odznaczył się w obronie tej prowincji od Pomorzan i Prusaków; inny Magnus Zaręba był biskupem wrocławskim 1141 - 1146, a Mikołaj pan (comes) na Komorowie, wojewodą sieradzkim 1210. W XIII i XIV stuleciach Zarembowie rozdzieleni na kilka gałęzi należeli do najmożniejszych rodzin wielkopoiskich, wydali kilkunastu senatorów i czynny brali udział w sprawach krajowych, stając prawie zawsze w obronie interesów ówczesnej magnaterji przeciwko książętom; oni też podług kronikarskiej tradycyi wspólnie z Nałęczanami przewodniczyli w rozległym spisku panów przeciwnych ustaleniu się władzy monarchicznej i zjednoczeniu

kraju, należeli do zabicia króla Przemysława I w Rogoźnie 1296, i w porozumieniu z Czechami przeszkadzali Władysławowi Łokietkowi w osiągnięciu tronu, ten też monarcha skonfiskował im kilka majątków i odjął przywileje wyższej szlachty, a między innymi prawo noszenia szat czerwonej barwy i stawania w pierwszym szeregu rycerstwa, ale już Kaźmierz Wielki wynagradzając zasługi, jakie mu oddali w podbiciu Rusi Czerwonej i w wojnie z Wołoszą, przywrócił im stracone prerogatywy. Głównymi gałęziami, na jakie Zarembowie rozdzielili się w owym czasie (w wiekach XIII i XIV), były tytułujące się panami (comes) na Kalinowie, Grabowie, Tuliszkowie i Komorowie, z tych gałęzi najznakomitszą była dziedzicząca na Kalinowie majątku w Wielkopolsce, z niej między innymi pochodził Marcin wojewoda kaliski 1433 - 1447 fundator Bożogrobców w Grabowie i jego synowie Wawrzyniec marszałek i hetman nadworny koronny, a ostatecznie wojewoda kaliski, jeden z najznakomitszych wojowników swojego czasu i Jan po bracie wojewoda kaliski 1494, wojownik przeciwko Krzyżakom za króla Kazimierza IV; ta gałąź Zarebów z Kalinowy rozdzieliła się w XV stuleciu na 5 linii, z których jedna pozostała przy rodzinnej nazwie, a cztery wzięły nazwiska od posiadanych majątków Sławski, Cielecki, Bielawski i Jaraczewski. Wszystkie te linie, z wyjątkiem Sławskich zgasły już z początkiem XVI stulecia, istnieją dotychczas.

Protoplastą linii Zarembów Cieleckich, a która wzięła nazwisko od majątku Cielce w Wielkopolsce, był Filip Zaremba na Kalinowie i Cielcach, kasztelan książki zmarły 1412 r., prawdopodobnie jeden z synów Waclawa kasztelana kaliskiego, starosty wieluńskiego i bolesławskiego pana na Cielcach i Cerekwicy 1360, nazwisko przecież Cielecki ustaliło się w rodzinie dopiero w drugiej połowie XVI stulecia, gdyż do tego czasu brali je tylko dziedzice na Cielcach, a ich roclzeństwo mianowało się Zarebami lub brało nazwiska od innych swoich posiadłości, tak np. Marcin dworzanin i sekretarz króla Zygmunta I delegowany od niego w 1526 dla dochodzenia przyczyny zgonu ostatnich mazowieckich książąt, pisał się Zarembą chociaż jego ojciec był Cieleckim, Jerzy z Cielec poufny dworzanin Zygmunta Augusta, a następnie komorzy Stefana Batorego zmarły 1598, pisał się również jak i jego potomkowie Wielewickim od swego dziedzictwa wsi Wielewicko ³⁾, a Stanisław Cielecki odkupiwszy w 1599 od Howickich wyszłą z posiadania swojego domu majątność Cerekwicę, wzięł nazwisko Cerekwicki ⁴⁾ z piszących się stale Cieleckimi. Jakób jeden z najuczeńszych mężów swego czasu biegły w starożytnych językach, przełożył na język polski dzieło Frontyna o sztuce wojennej (1609 r.); Wojciech surogator poznański cytowany w Voluminach legum 1605; Mikołaj podsędek poznański zmarły 1623, pan znacznego majątku, kilkakrotnie poseł na sejmy, w 1606 rokoszanie Zebrzydowskiego, z żony Sołdrzyńskiej zostawił trzy córki Gnińską, Szczaniecką i Proskę i syna Jakóba kanonika poznańskiego i plockiego 1622.

Właściwym protoplastą linii senatorskiej Cieleckich , rozrodzonej obecnie w Królestwie Polskim i w Galicji był Bartłomiej dziedzic na Cielcach, po którym z żony Anny Gajewskiej herbu Ostoja, zostało trzech synów Jan, Krzysztof i Hieronim, z nich Jan i Krzysztof są założycielami dwóch linii tego domu, Jan starszej, a Krzysztof młodszej, trzeci Hieronim ur. 1563 w młodości sekretarz królewski i kilkakrotnie poseł do książąt włoskich i pomorskich, już w dojrzałym wieku zostawszy księdzem, gruntowną nauką, pilnością w pracy i zacnością w postępowaniu pozyskał względy króla Zygmunta III, a szczególnie jego żony Konstancji arcyksiężniczki austriackiej, która też mu powierzyła dozór nad swymi dziećmi i zamianowała swoim kanclerzem 1609, tegoż roku rejent kancelarii koronnej a w 1613 referendarz wielki koronny, głosem powszechnym był uważany za najgodniejszego podkanclerstwa i byłby niezawodnie otrzymał tę wysoką dostojność, gdyby jak świadczą współcześni, umiał być prosić, a nazbyt niezaufał zasłudze; mianowany w 1624 biskupem płockim, umarł 1627 ofiarą skrupulatnego pełnienia obowiązków duchownych, gdy pomimo późnego wieku i dręczącej go febry, nie chciał zaniedbać postów i nabożeństwa wielkiego tygodnia, wszyscy współcześni oddawali jednozgodne pochwały jego bezinteresowności, za dostojnościami nie tylko nie ubiegał się, ale ich odmawiał, a charakteru był tak łagodnego, że jak mówiono, nie umiał gniewać się i łatwiej mu było zapomnieć krzywdę, niż się o nią upomnieć.

Starsza linia Cieleckich. Jej założyciel Jan najstarszy z synów Bartłomieja (*p. w.*) Z żony Teresy Gadomskiej herbu Rola, zostawił trzech synów z tych:

1) Zygmunt sekretarz królewski, proboszcz katechalny poznański, kanonik gnieźnieński krakowski i płocki, wystawił okazały pomnik swemu ojcu i stryjowi biskupowi, umarł r. 1652.

2) Bolesław zostawił potomstwo zgasłe w początkach bieżącego (XIX-tego) stulecia .

3) Andrzej chorąży husarski, wojownik przeciwko Kozakom 1648, jeden z pierwszych przystąpiwszy do powstania wielkopolskiego przeciwko Szwedom 1656 r. przyłożył się do odzyskania Wielunia i należał do wyprawy na Marchję brandenburgską, czem rozjątrzony nieprzyjaciel, zniszczył majątki i nałożył cenę na jego głowę; z żony Barbary Cerekwickiej herbu Zaręba, zostawił syna Jana- Teodora łowczego kaliskiego, ożenionego z Urszulą Woźnicką herbu Ciołek, z którą spłodził czterech synów, z tych dwóch było księżmi, Józef proboszcz w Sieradzu i Zygmunt zakonnik Benedyktyn, trzeci Stanisław z żony Teresy Kamińskiej miał Córkę Barbarę Ulatowską i syna Michała bezpo-

tomnego, czwarty Antoni-Hieronim miecznik sieradzki, w 1716 konfederat tarnogrodzki, z żony Zofii Bobrownickiej starościanki przedborskiej, zostawił trzech synów, z tych:

Adam (najmłodszy) , po którym z żony Anny Tomickiej syn Wojciech bezpotomny.

Jan ożeniony z Franciszką Drohowską, jego potomstwo zgasło w trzecim pokoleniu,

Wojciech (Albert) najstarszy z braci, generał wojsk koronnych, pułkownik regimentu gwardji pieszej króla Augusta III, zasłużony temu monarsze w wojnie 1733 - 1734, biegły inżynier i strategik, umarł 1752 zostawiwszy z żony Urszuli de Gleyden-Glower, trzy córki i tyleż synów, z córek Tekla za Antonim Bratkowskim a 2° za Ignacym Cieszkowskim, podkomorzym nowogrodzkim, Anna za Kajetanem Kaczkowskim cześnikiem owruckim i Ludwika za Janem hrabią Komorowskim pułkownikiem wojsk koronnych, z synów:

I) Stanisław generał major i adjutant króla Stanisława Augusta um. 1799 bezpotomny z żoną Zofią Szwejkowską wojewodzianką podolską.

II) Ignacy kanonik katedralny płocki (ur. 1744 † 1809).

III) Józef (drugi z rzędu urodzenia), rotmistrz kawalerji narodowej, szambelan królewski, starosta borszowicki, króla Stanisława Augusta poufny domownik, towarzyszył temu monarsze w podróży do Kaniowa 1787, umarł 1829, z żony Anny Mycielskiej wojewodzianki inowrocławskiej, rozwódki z Wincentym Potockim, podkomorzym wielkim koronnym (zmarłej 1816) córka Maria († 1841) za Stanisławem Baczyńskim herbu *Sas* i synowie:

1) Stanisław-Ignacy ur. 1789 um. 1855, dziedzic dóbr hodynowieckich zaślubił 1815 Katarzynę Mysłowską herbu *Rawicz*, z niej:

a) Seweryna ur. 1817, zaślubiona w 1840 Leszkowi hr. Dunin-Borkowskiemu posłowi na sejmy galicyjskie.

b) Alfred-Karol ur. 1821 dziedzic dóbr hodynkowieckich , zaślubił 1819 Annę hrab. Bnińską (ur. 1826) córkę hr. Józefa dziedzica dóbr samostrzelskich, z niej Artur Karol urodz. 1850 dziedzic dóbr Porchowa (w Galicji).

2) Ferdynand ur. 1800 zaśl. 1828 Honoratę Pstrokońską hb. *Paparona*, z niej:

a) Włodzimierz ur. 1829, dziedzic dóbr Bynkowieckich (w Galicji), zaślubił 1863 Zofię Moszyńską hb. *Nałęcz* ur. 1842, córkę Piotra, z niej:

Zofia ur. 1868.

Juliusz ur. 1870.

b) Wanda ur. 1832, zaśl. 1850 Zdzisławowi Cieleckiemu (z linii młodszej Cieleckich), dziedzicowi dóbr Sójki w Królestwie Polskim.

Linia młodsza Cieleckich. Jej założyciel Krzysztof, kasztelan szremski 1620 - 1627, pan znacznego majątku, w młodości jeden z naczelników partyi szlachecko-demokratycznej w Wielkopolsce i króla Zygmunta III zacięty nieprzyjaciel, czynny wziął udział w rokoszu Zebrzydowskiego 1606, a w 1608 był delegatem na sejm z przedstawieniem zażaleń swojej prowincji, um. 1627; z jego potomków, Maciej dziedzic dóbr Syplewskich, sekretarz królewski, pisarz skarbu koronnego, 1648 ożeniony z Anną hrabianką Rozdrzewską; Mikołaj kanonik płocki, deputat na trybunały koronne, biegły w starożytnych językach i wymowny kaznodzieja; w wielkich był względach u króla Jana III, a z rzadką skromnością ofiarowanych przez niego wysokich godności duchownych nie przyjął; Bartłomiej, stolnik inowrocławski, 1730 konfederat tarnogrodzki, poseł na kilka sejmów, † 1733, po którym z żony Franciszki Walewskiej trzech synów:

I) Antoni bezdzietny.

II) Józef kasztelan łędzki, wielkiej powagi w obywatelstwie, gorliwy obrońca w 1764 instytucji i godności krajowej, umarł 1775, z żony Marianny Miaskowskiej hb. *Bończa*, wdowy po Janie Mycielskim zostawiwszy trzech synów, z tych: Karol i Jan kasztelan spicimirski, starosta prusinowski († 1788) bezpotomni, a Ignacy szambelan królewski, dziedzic dóbr Woysławic, Strudzów i innych, z żoną Wiktoria Zbijewską hb. *Rola* spłodził córkę Genowefę za Władysławem hr. Gmowskim i dwóch synów, z tych: Antoni, oficer w 1831, umarł bezpotomny we Francyi, a Onufry dziedzic dóbr Żygry, radca województwa mazowieckiego, 1830 poseł na sejmy, zm. 1852, zostawił synów Konstantego, Ignacego i Maksymiliana.

III) Maciej (trzeci syn Bartłomieja z Walewskiej *p. w.*) starosta zgierski 1764 r, kilkakrotnie poseł na sejmy, wysoko ukształcony i zwolennik reform Czartoryskich, dziedzic dóbr Kamiennej, miał dwie żony:

Zofię Rosnowską i Joannę Lipską hb. *Grabie*, wdowę po Ludwiku Jabłkowskim; z pierwszej żony córka Józefa za Stanisławem Stawiskim, sędzią ziemskim sieradzkim i synowie Franciszek i Andrzej, z drugiej żony synowie Celestyn kanonik płocki 1787 i Wojciech Feliks z tych synów:

1) Franciszek, starosta zgierski, podstoli radomski, dziedzic dóbr krobanowskich, um. 1809, zostawiwszy z żony Teodozyi Mączyńskiej, syna Seweryna, po którym z żony Tekli Stępkowskiej córka Marianna 1-o za Malewiczem, a 2-o za Lachem-Szyrmą i dwóch synów:

a) Franciszek osiedlony na Wołyniu, po którym synowie Maciej, Konstanty i Ludwik.

b) Antoni, tego z żony Walewskiej synowie Gustaw † 1863 i Cezar.

2) Andrzej drugi syn starosty Maciej a z Roźnowskiej, chorąży szadkowski i poseł na sejm czteroletni 1788 w 1769 roku marszałek konfederacji barskiej województwa łęczyckiego, szczęśliwie w kilku potyczkach rozbiwszy wojsko nieprzyjacielskie, zajął Piotrków i ciężką kontrybucję nałożył na stronników partii przeciwnej; wkrótce jednak dościgniony przez przewyższające siły wojsk rosyjskich pod dowództwem słynnego Drewnicza, został na głowę pobity pod miastem Skrzynnem, z żony Franciszki Kossowskiej zostawił sześć córek i trzech synów, z córek: Michalina za Maciejem Cieleckim, Zuzanna za Michałem Stawiskim, Marianna za Nepomucenem Sulimierskim, Anna za pułkownikiem Adamem Węgierskim, Tekla za Lubiatowskim i Ludwika za Sylwestrem Tarnowskim, z synów: 1) Stanisław zmarły 1825, ożeniony z Walerią Łobodzką, z niej córka Marianna za Stanisławem Chełmskim dziedzicem dóbr Łukomi, i syn Emilian. 2) Klemens dziedzic dóbr Giżyc i Macznik, po którym z żony Łączyńskiej synowie Leopold i Józef. 3) Józef dziedzic dóbr Niwiska, tego z żony Wstowskiej syn Pelagiusz, dziedzic dóbr Świątkowice w powiecie wieluńskim (1876), po którym z żony Bąkowskiej córka Maria.

3) Wojciech - Feliks trzeci syn starosty Macieja z Lipskiej, dziedzic dóbr Sojki, Wierzbia i innych, starosta muchnowski, deputat na trybunał koronny 1790, um. 1801, miał dwie żony Brygittę Mikorską, z której córka Ludwika Kleniewska, i Pelagię Kleniewską, z tej syn Feliks dziedzic dóbr Sojek, um. 1867 z żony Anny Zawisza, jego potomstwo:

a) Zdzisław ożeniony z Wandą Cielecką (linii starszej) córką Ferdynanda i Honoraty z Pstrokońskich, z niej:

Stefania ur. 1854, zaślubiła 1872 Jerzego Moszyńskiego hb. *Natęcz*.

Jerzy ur. 1866.

b) Jadwiga zaślubiona hr. Mikołajowi Gurowskiemu dziedzicowi dóbr wyszyńskich.

c) Władysław ożeniony z Adaminą Pstrokońską.

d) Stefan rozstrzelany 1863 roku.

1) Podług Długosza Zarembowie przybyli z Niemiec do Polski, a podług Okolskiego z Czech, tę drugą wersję przyjmuje też Niesiecki. Zaremba jest nazwą. Słowiańską (nie imieniem), źródłosłowiem tej nazwy jest zrab,

zarząd, herb tej rodziny należy do tak zwanych mówiących (arme parlante), bo wyraża mur, z rąb, sięga zatem co najdalej trzynastego wieku, a i to należy uważać, że Zarembowie nie byli rodem lecz rodziną, nie posiadali bowiem jednej wspólnej ziemi gniazdowej lecz ich majątki były rozrzucone po kraju, nie znajdowały się na jego granicach i nie były nadaniem na prawie wojskowym.

2) Herbarz Tom III.

3) Zdaje się, że Wielewicy już zgasli, odznaczył się z nich Jan rektor Jezuitów w Poznaniu i we Lwowie, jeden z lepszych kaznodziej swojego czasu, poeta, autor i tłumacz na język polski słynnego dzieła Tomasza a Kempis „o naśladowaniu Chrystusa”, umarł 1639.

4) Cerekwicy zgasli w początkach XVIII stulecia, z nich odznaczył się Jan starosta szredzki, jeden z naczelników partyi szlacheckiej w Wielkopolsce i twórców konfederacji gołębskiej, nieprzyjaciel Jana III zaburzał gwałtowną opozycją sejmy pierwszej połowy panowania tego monarchy.